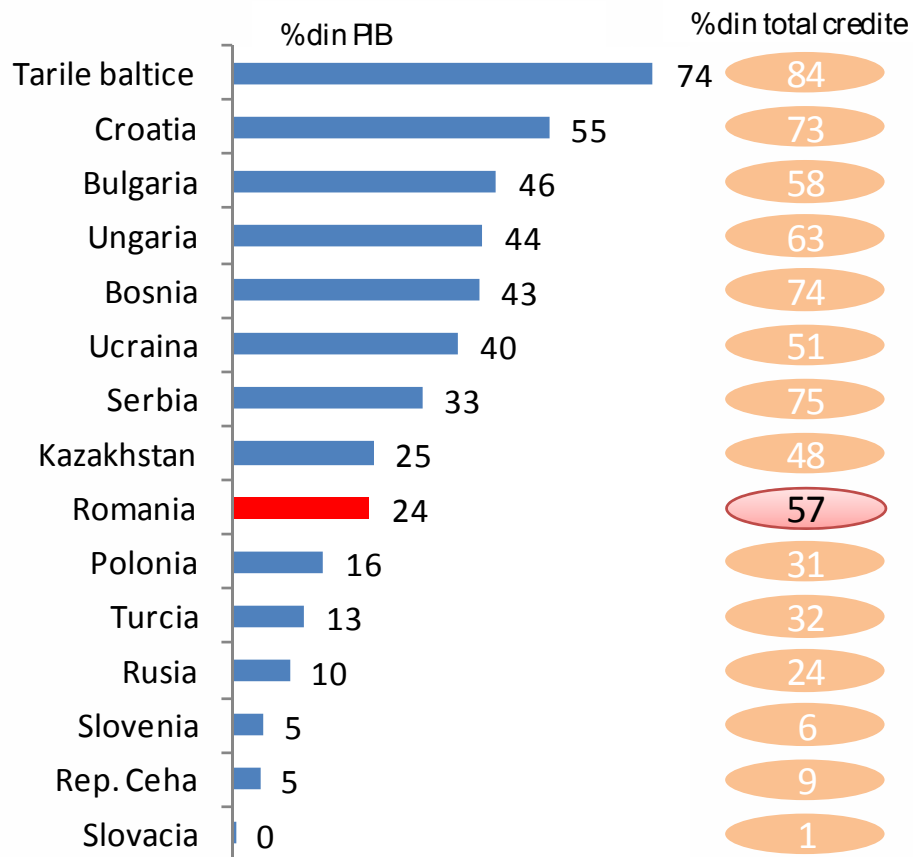

Perspective ale creditarii in valuta

Ionut Dumitru
ASE Bucuresti, Economist-Sef
Raiffeisen Bank

ECE: Pondere ridicata a creditului in valuta

Creditul in valuta in unele tari ECE (2009)

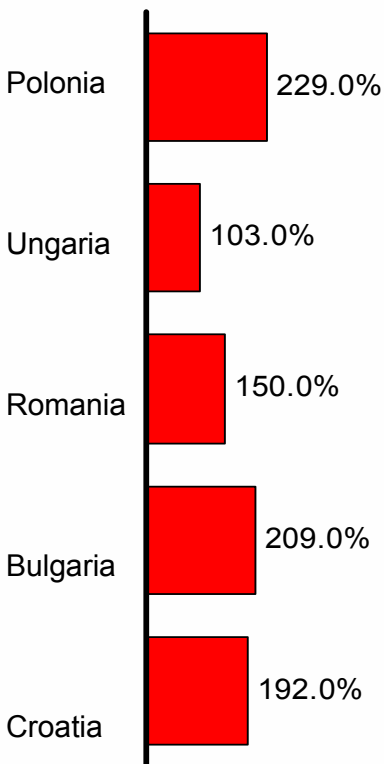
- **Prezenta bancilor cu capital strain, cu acces la resurse de finantare in valuta**
- **Liberalizarea contului de capital**
- **Persistenta presiunilor inflationiste si politica fiscala prociclica in unele tari din ECE au creat premisele unei politici monetare restrictive, care a favorizat dezvoltarea creditului in valuta**
- **Grad redus de dezvoltare a pietei de credit in moneda locala si lipsa resurselor de finantare adecvate in moneda locala**
- **Economisirea locala insuficienta pentru a sustine dezvoltarea financiara**
- **Volatilitate ridicata a dobanzilor in moneda locala**

ECE: Finantarea in moneda locala pe termen lung a sistemului bancar se situeaza la un nivel relativ scazut

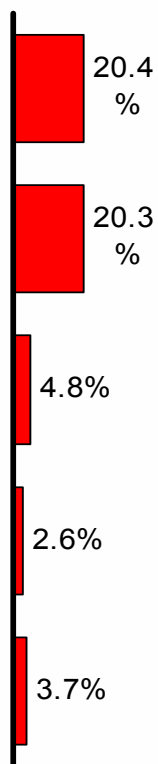

□ Piedica majora in dezvoltarea creditului ipotecar in moneda locala

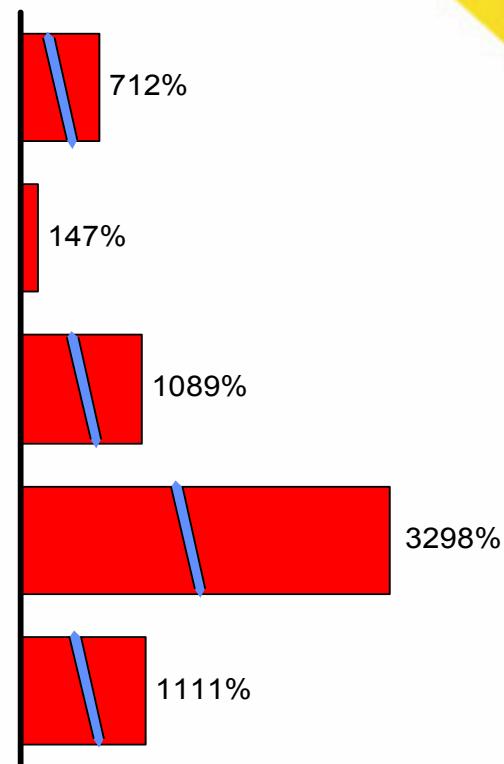
Credite t lung/ Depozite t lung (LCY si FCY)

Resurse pe termen lung in moneda locala/Total resurse pe termen lung

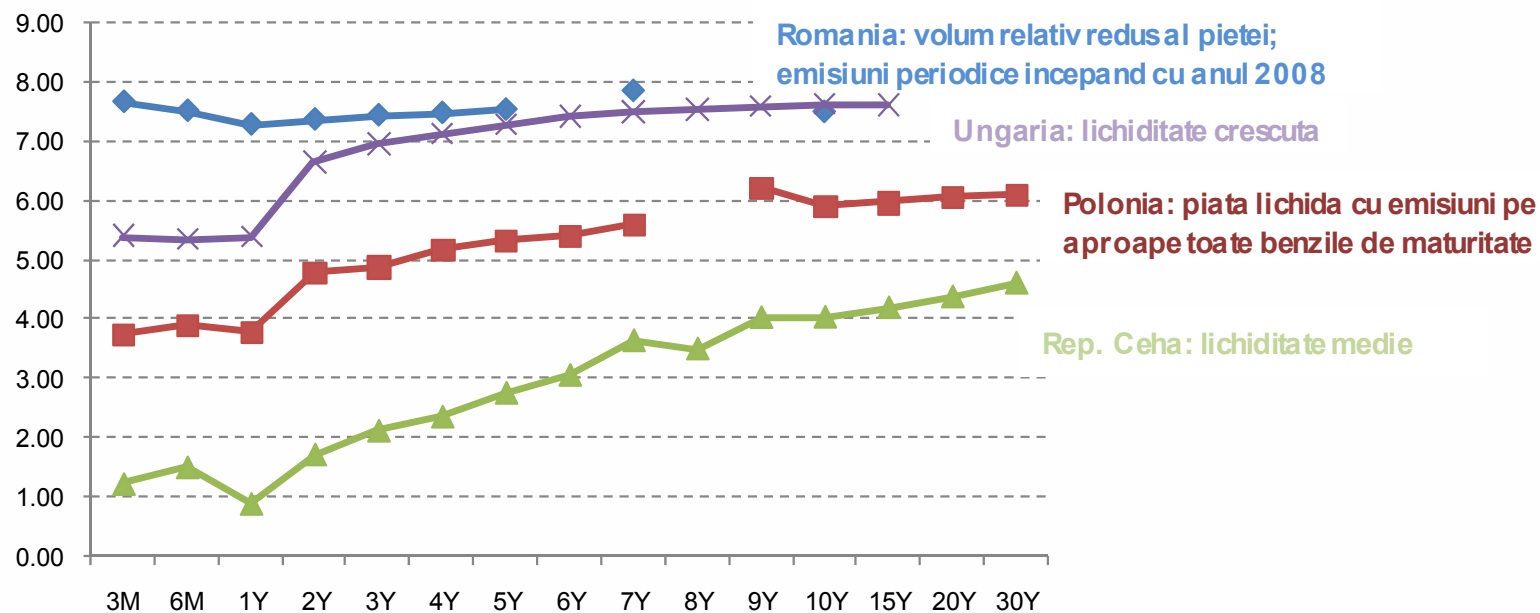
Credite in moneda locala pe termen lung/ Resurse in moneda locala pe termen lung

Dezvoltarea pietei titlurilor de stat este esentiala pentru o piata de credit functionala in moneda locala

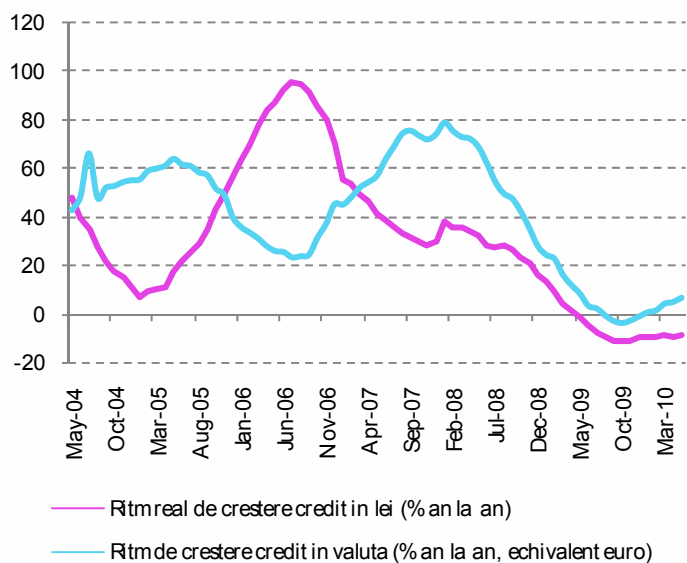
Structura pietei titlurilor de stat in unele tari din ECE (2010)

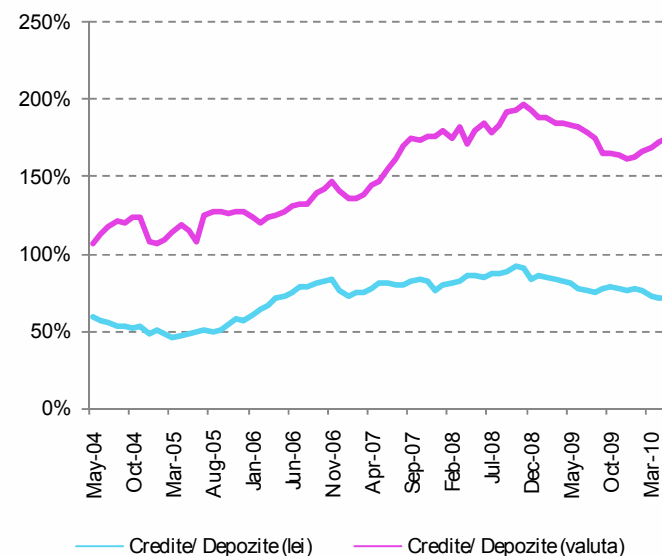
Romania: Dinamica accelerata a creditului in valuta sustinuta prin finantarile externe ale bancilor

Dinamica creditului neguvernamental

Resurse interne insuficiente pentru finantarea portofoliului de credite

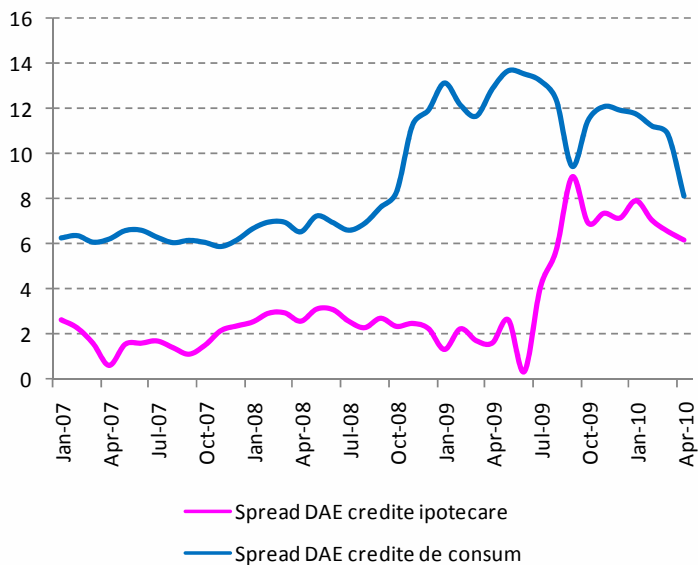

Romania: Cost ridicat al creditului in lei vs valuta (1)

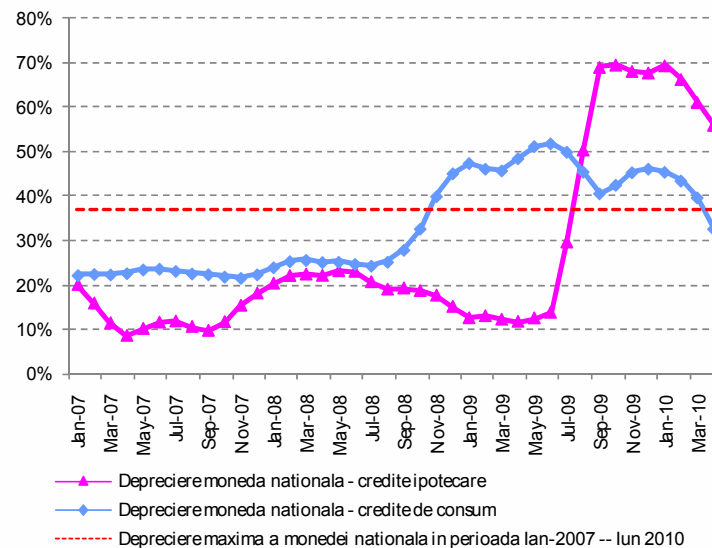
Populatie

- Diferenta semnificativa de cost intre creditarea in lei comparativ cu cea in valuta face inca, cel puțin aparent, atractiv creditul in valuta pentru populatie
- Riscul valutar este partial acoperit de aceasta diferenta de costuri

Spread cost credit in lei vs valuta

Deprecierea monedei nationale care ar anula diferenta favorabila de cost intre un credit in valuta si unul in lei

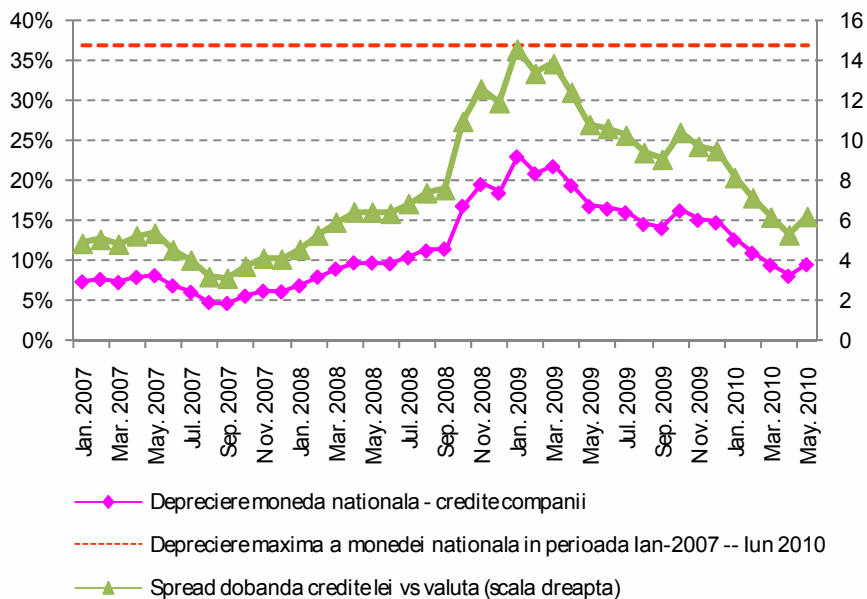

Romania: Cost ridicat al creditului in lei vs valuta (2)

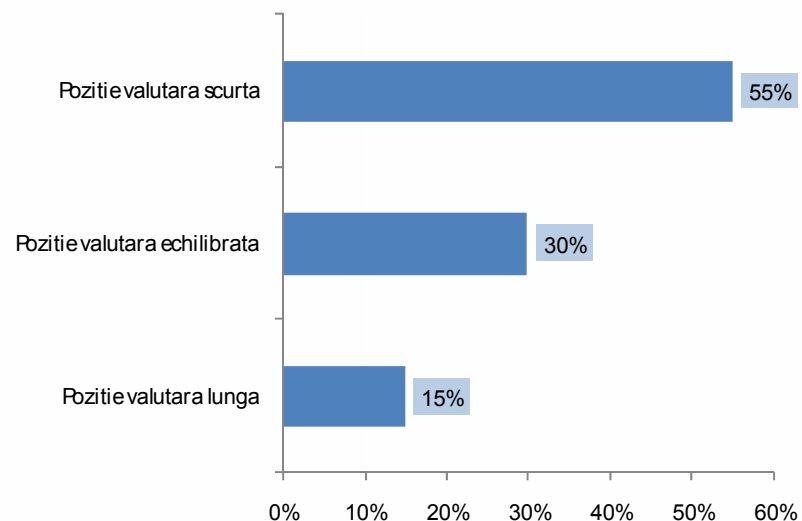
Companii

- Riscul valutar este acoperit intr-o proportie mai redusa la companii de diferenta intre costurile unui imprumut in lei vs valuta
- Totusi o parte importanta din companiile cu credite in valuta sunt acoperite natural la riscul valutar

Deprecierea monedei nationale care ar anula diferenta favorabila de cost intre un credit in valuta si unul in lei

Riscul valutar* la companiile cu credite bancare (2009)

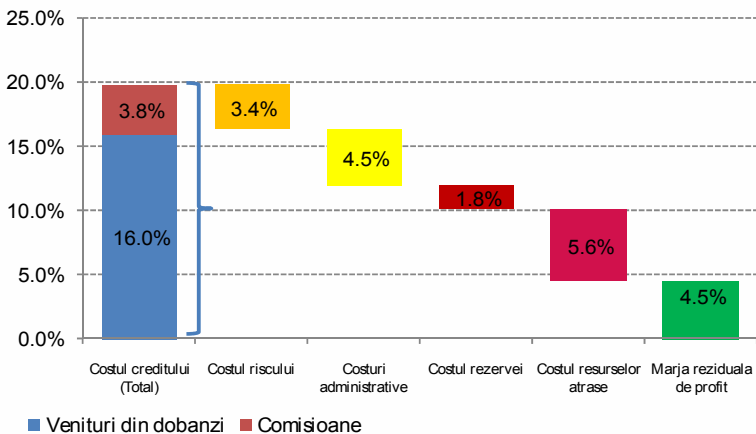

Nota: Pozitia valutară a fost estimata pe un esantion de companii relevante pentru structura economiei; o pozitie valutară este considerata echilibrata atunci cand nu depaseste 0.5% din cifra de afaceri a companiei

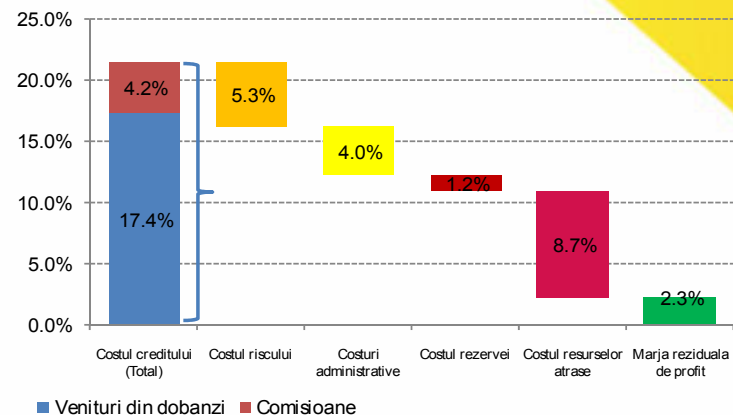

Romania: Costul creditului in lei este superior celui in valuta

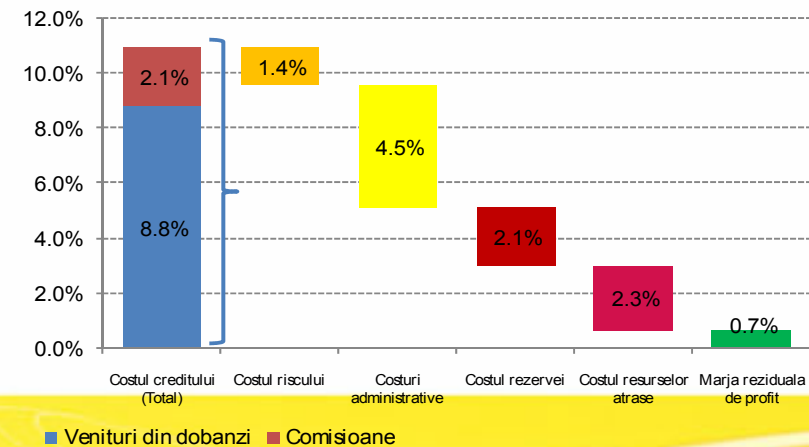
Costul creditului in lei (medie 2008)

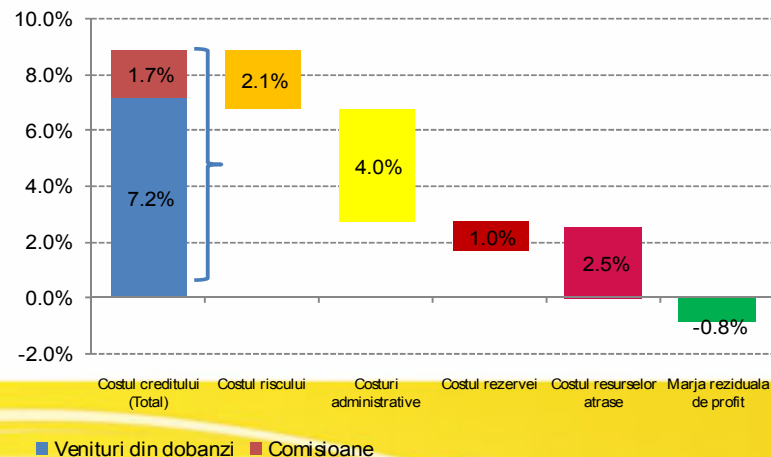
Costul creditului in lei (medie 2009)

Costul creditului in valuta (medie 2008)

Costul creditului in valuta (medie 2009)

Concluzii

- Creditul in valuta reprezinta o vulnerabilitate pentru tarile din ECE**
- Sunt necesare masuri concertate pentru a limita creditarea in valuta in viitor**
- Credite in moneda exotica – se poate merge pana la interzicerea lor**
- Credite de consum in valuta – standarde de creditare mult mai restrictive**
- Credite ipotecare in valuta – standarde de creditare mai restrictive, dar alternativa creditului in moneda locala este limitata de lipsa resurselor pe termen lung**
- Reglementarea creditului in valuta trebuie insotita de masuri de stimulare a dezvoltarii finantarii in moneda locala**
- Dezvoltarea pietei titlurilor de stat este esentiala – curba efectiva de randamente**
- Stimularea economisirii pe termen lung (depozite, fonduri de pensii, de investitii, societati de asigurari)**
- Politici economice coerente care sa stimuleze increderea in moneda locala**